

drift for transition

Rollen in Transitie

Laura van Bellen
Noortje Flinkenflogel

BINT festival

21-06-2023

Photo of the UrbanA project by Jan van der Ploeg

Erasmus

Vandaag – Rollen in Transitie

Wat zijn transities en hoe kun je samen werken aan transities?

- Wat zijn transities? Waarom hebben we transitie nodig?
- Waar lopen mensen tegenaan als ze werken aan transities?
- Welke verschillende rollen zijn er en hoe kunnen die elkaar versterken?

...Dit gaan we verkennen vanuit een creatieve invalshoek!

Wij zijn DRIFT: the Dutch Research Institute for Transitions

We werken aan **know-how** en **how-to** voor transities. Dat doen we door middel van **onderzoek, onderwijs, advies & activisme!**

Ontdek samen met ons de dynamiek van **fundamentele verandering**. Zo versnellen we transities naar een duurzame en rechtvaardige samenleving!

Dat doen we in domeinen als *energie, zorg, mobiliteit, landbouw, circulair* en *biodiversiteit*.

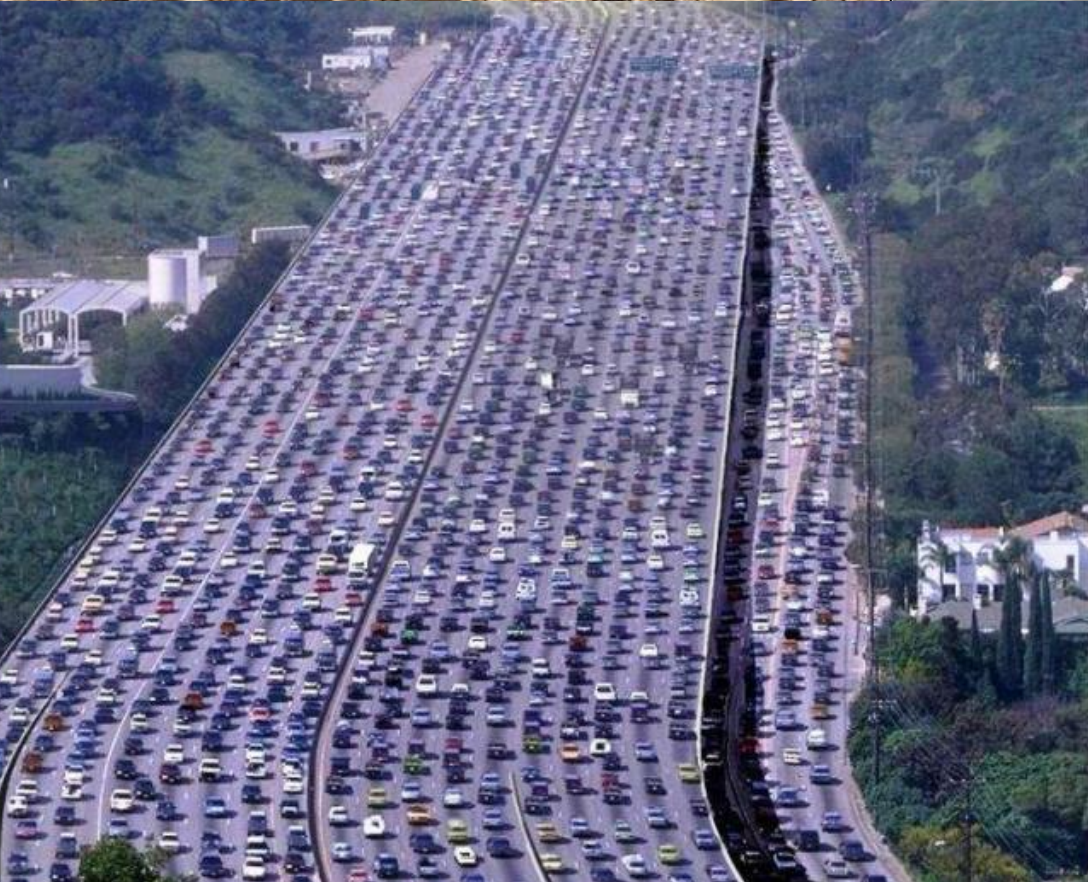
Een presentatie van de DRIFT Transition Academy met het X-curve model (Loorbach et al. 2017; Hebinck et al. 2022)

Hoe voel je je vandaag?

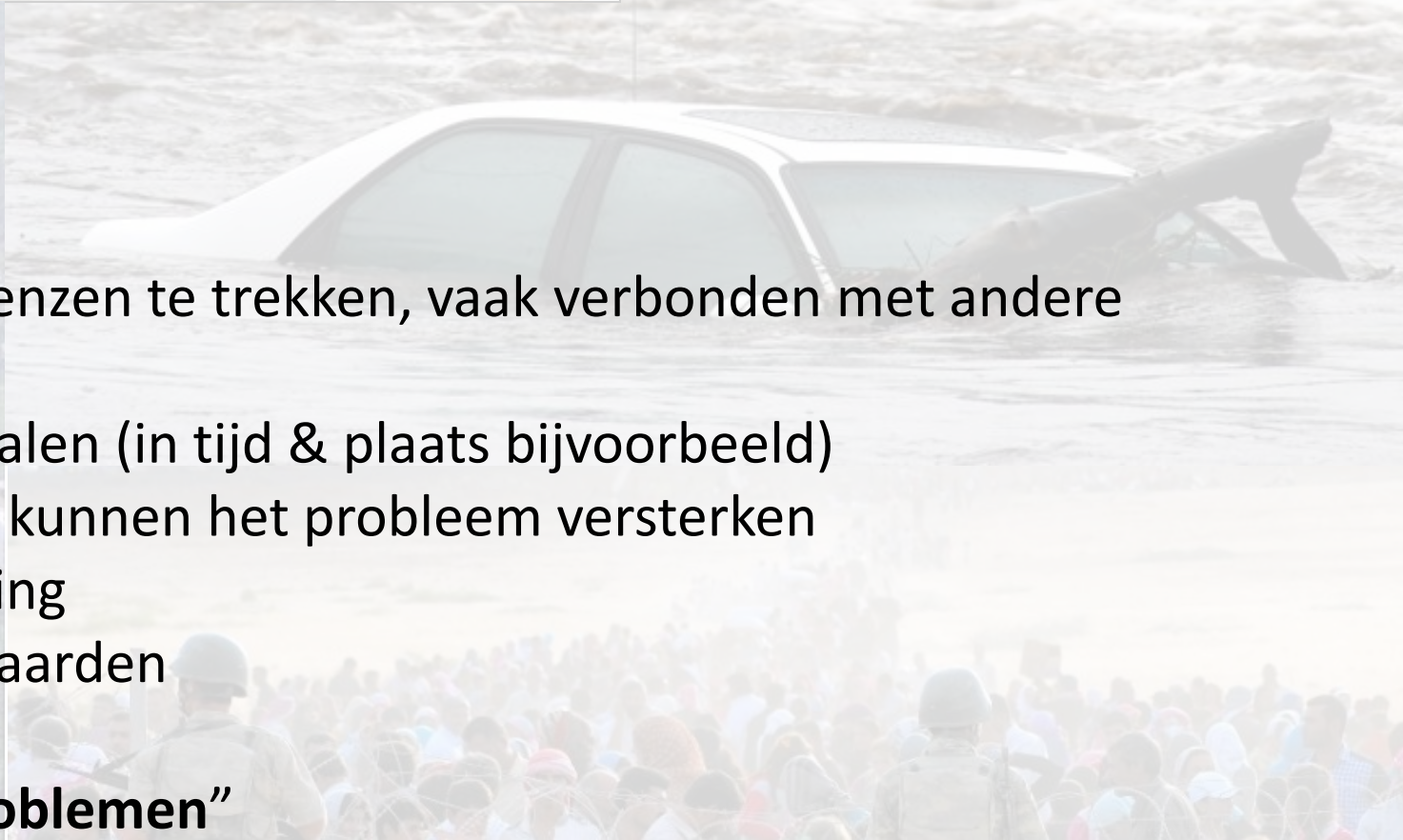
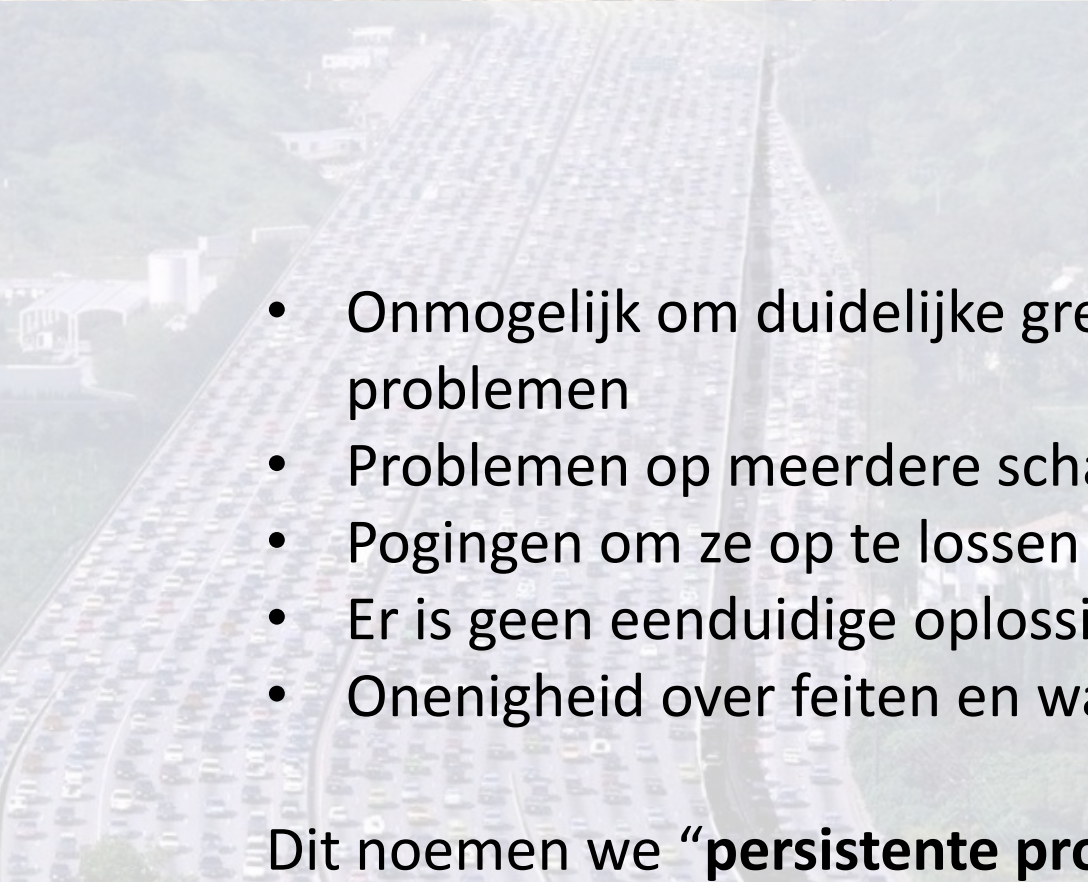

Transitie

Waar denk jij aan bij dit woord?

Wat hebben deze problemen gemeen?

- Onmogelijk om duidelijke grenzen te trekken, vaak verbonden met andere problemen
- Problemen op meerdere schalen (in tijd & plaats bijvoorbeeld)
- Pogingen om ze op te lossen kunnen het probleem versterken
- Er is geen eenduidige oplossing
- Onenigheid over feiten en waarden

Dit noemen we “**persistente problemen**”

drift for transition

Systemdenken

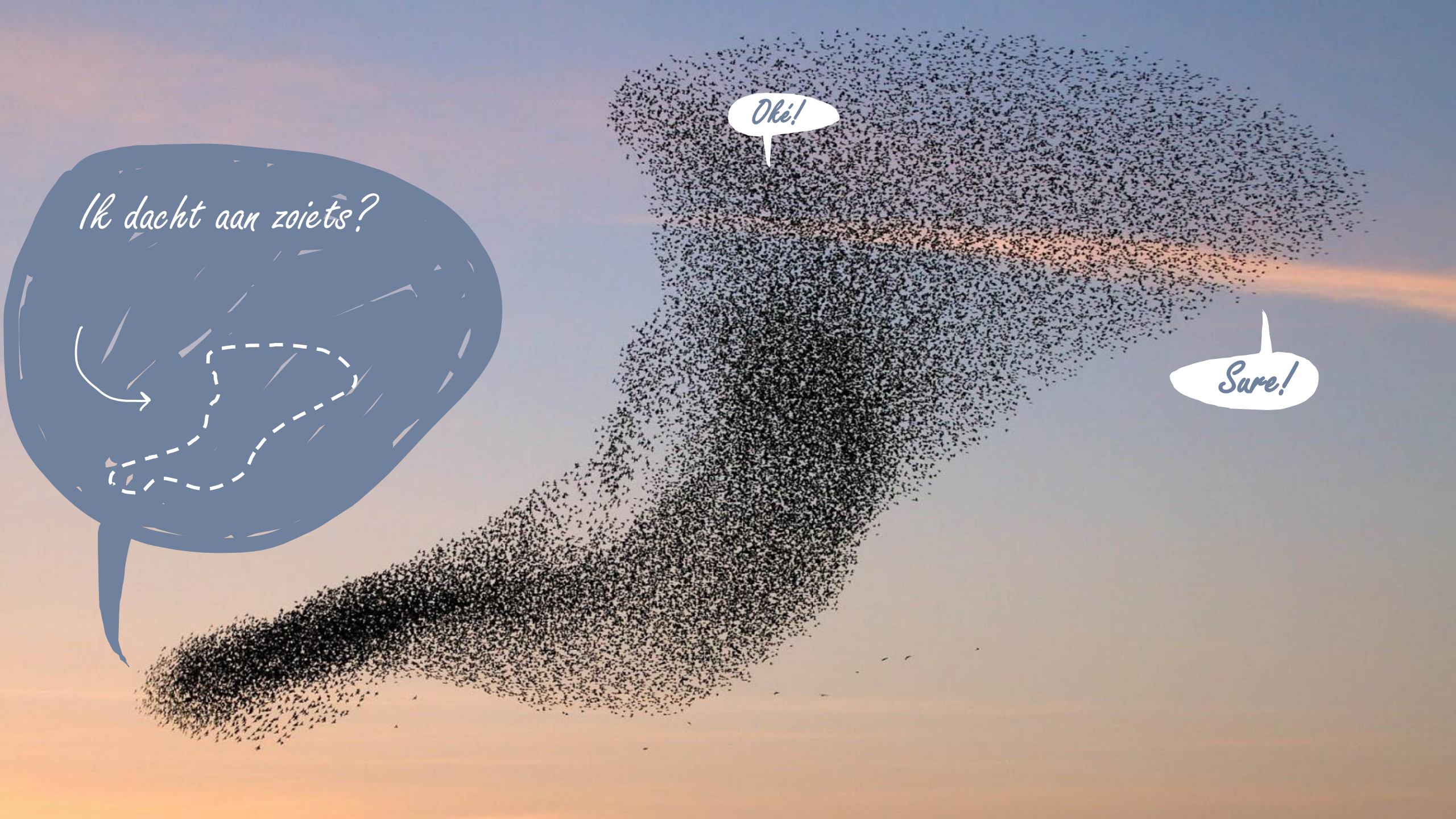
**Een
maatschappij
is moeilijk te
sturen.**

Ik dacht aan zoiets?

Oké!

Sure!

Maatschappelijke systemen zijn...

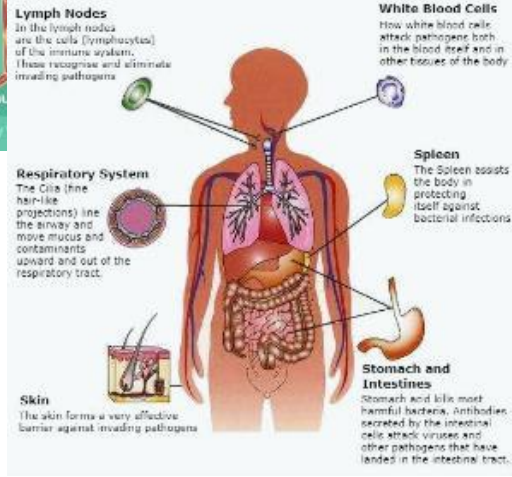
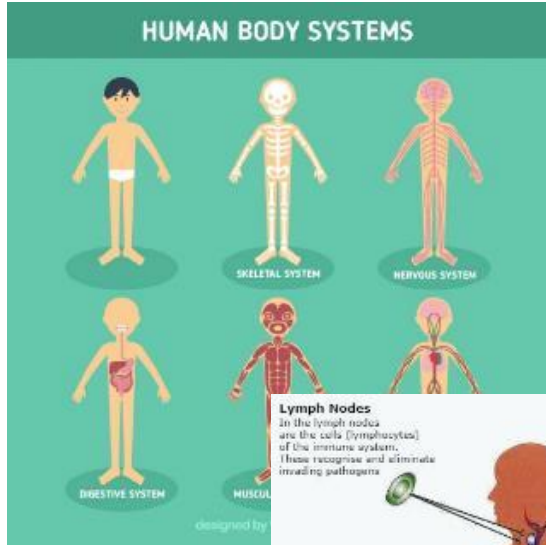
Complex

wanneer het geheel (= systeem) eigenschappen heeft die niet te herleiden zijn tot de individuele componenten

Adaptief

open en adaptieve interacties met de omgeving

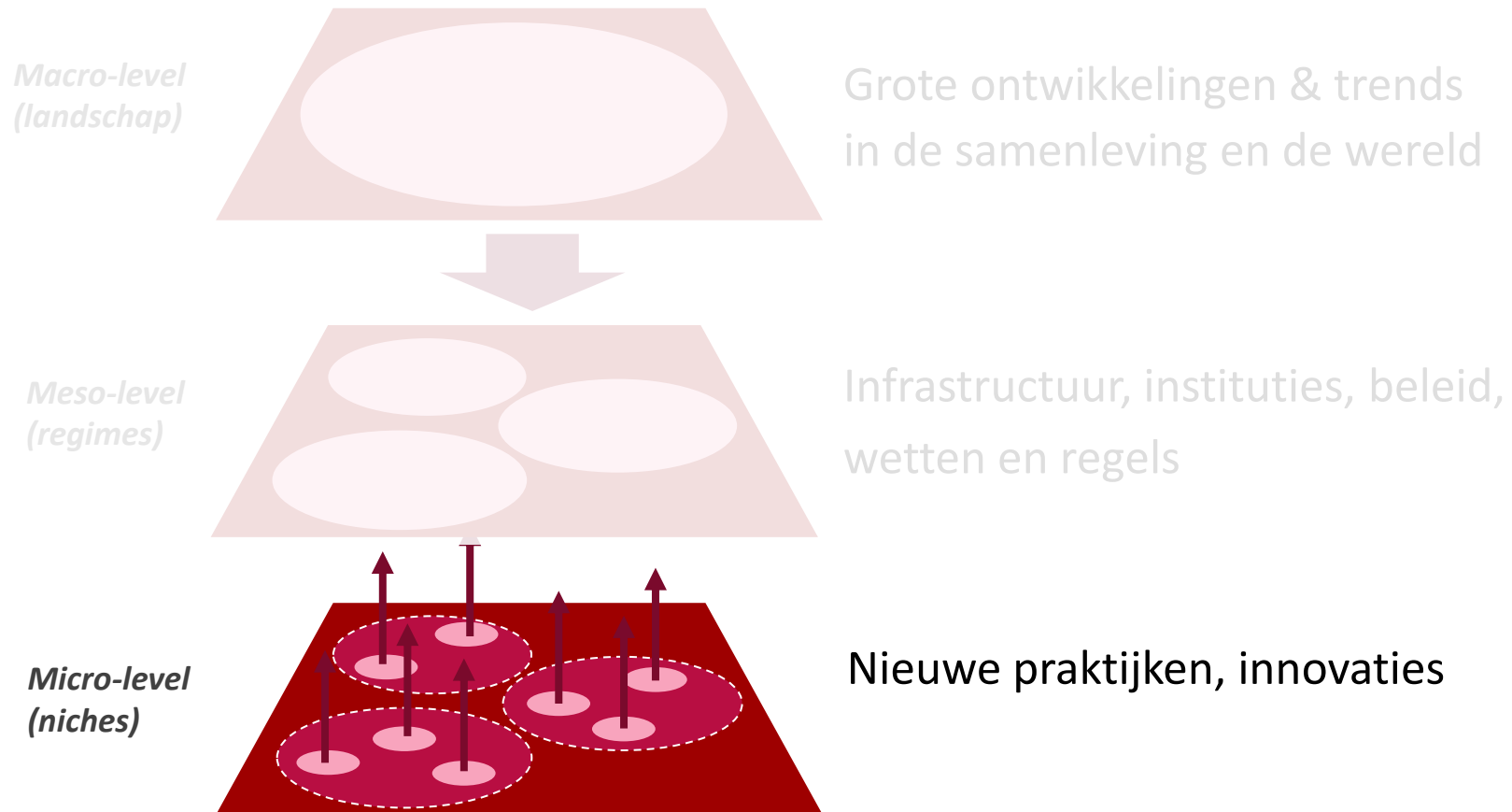
stysteem ≈

- Afgebakend geheel van onderdelen met onderlinge samenhang
- Het geheel van deze delen vervult een specifieke functie

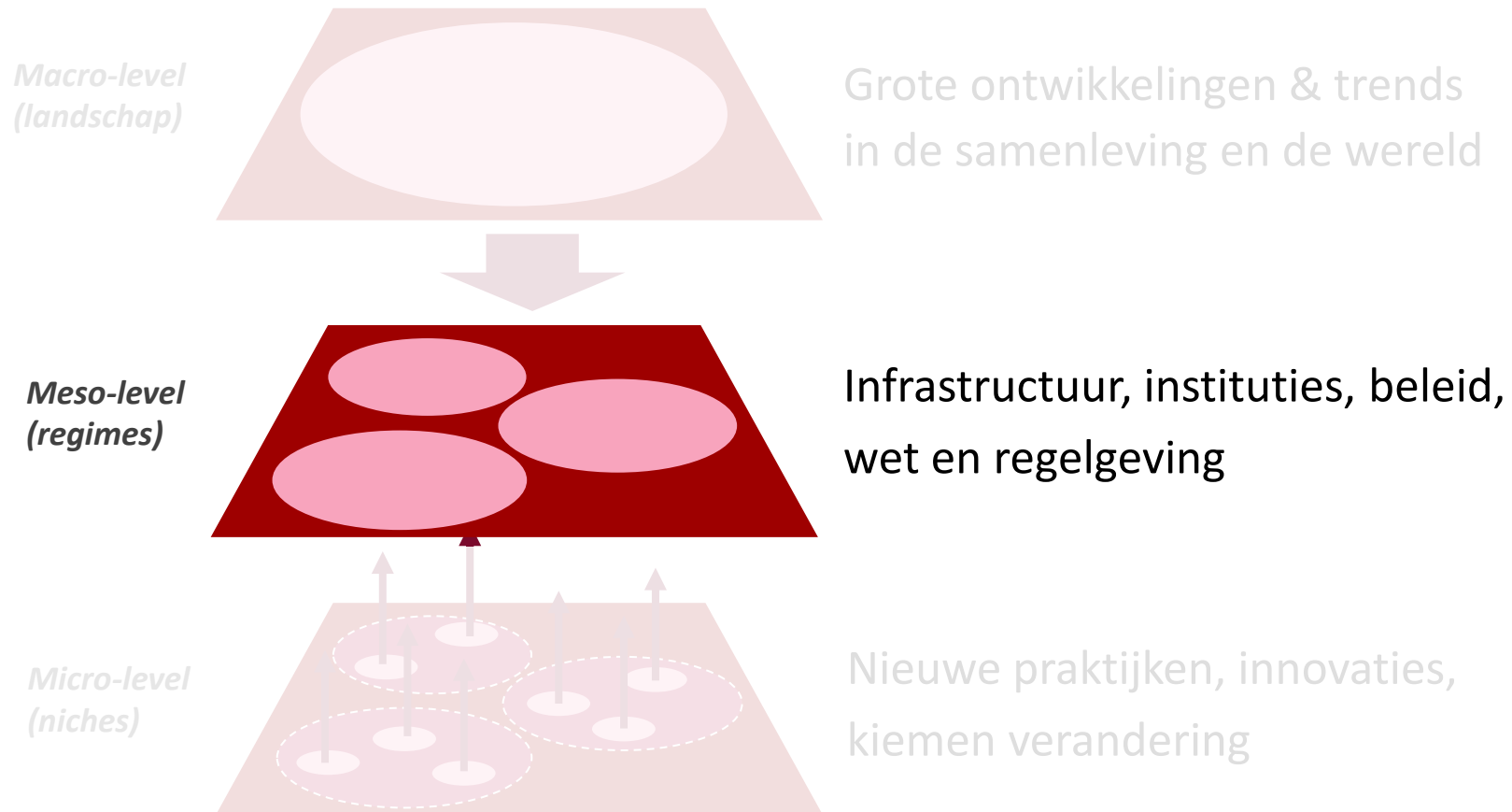
Transitie: interactie op drie niveaus

Maatschappelijke initiatieven: energiecoöperaties

Transitie: interactie op drie niveaus

Fossiele brandstoffen worden het meest gebruikt

BVNL
Belang van
Nederland

bvnl.nl/groningen-gas

Produceer Gronings gas voor zekere én betaalbare energievoorziening

The image shows a large industrial gas processing plant with various towers, pipes, and storage tanks under a blue sky. A white box with the BVNL logo is positioned in the upper center, and a white box with the website URL is in the lower center. The bottom of the image features a dark blue banner with white text.

Transitie: interactie op drie niveaus

drift for transition

Oekraïne

Transities:

Schoksgewijze, fundamentele verandering van dominante structuren, culturen en werkwijzen, binnen een bepaald maatschappelijk (deel)systeem op de lange termijn.

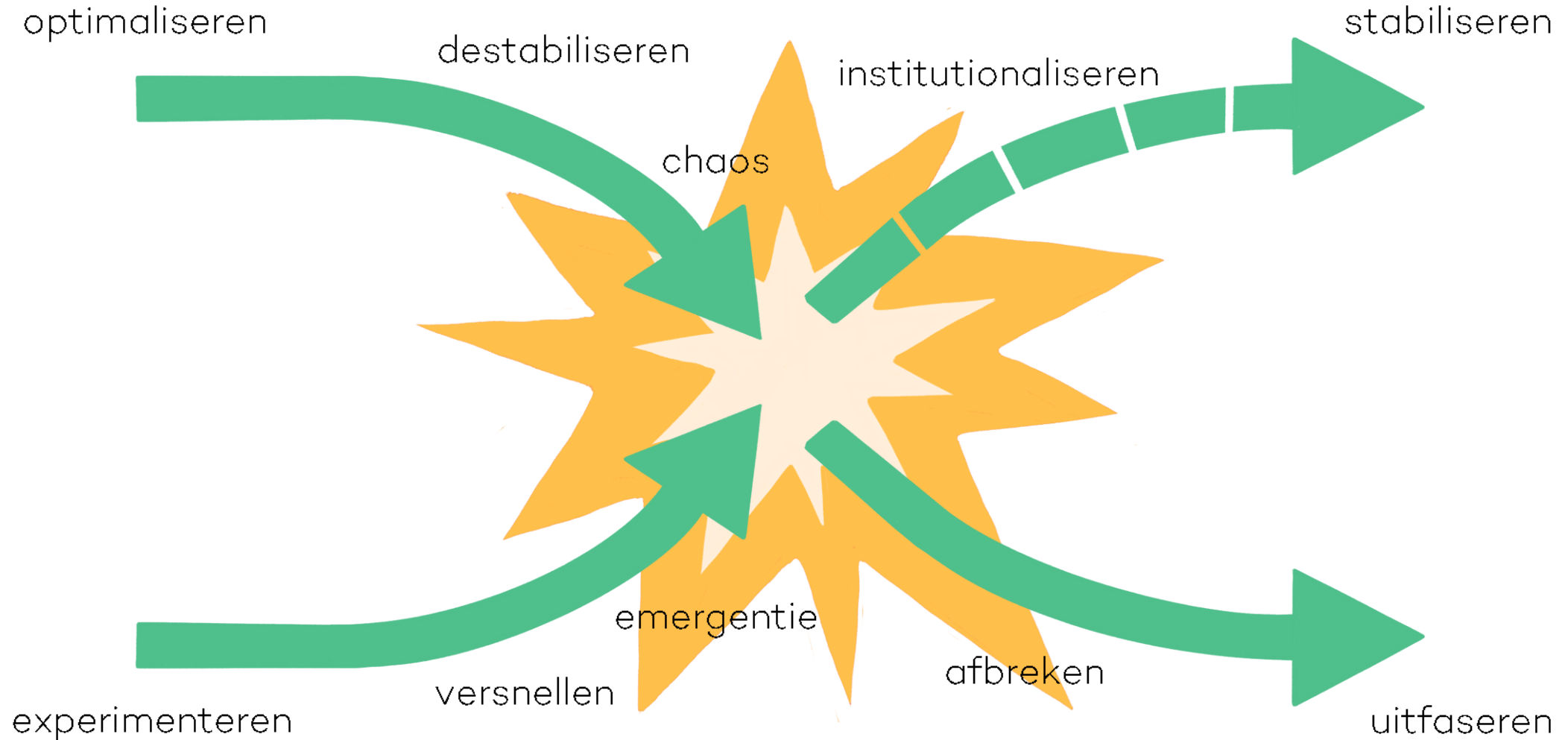
Structuur: technologie, wetgeving, beleid, infrastructuur

Cultuur: overtuigingen, waarden, normen, opvattingen

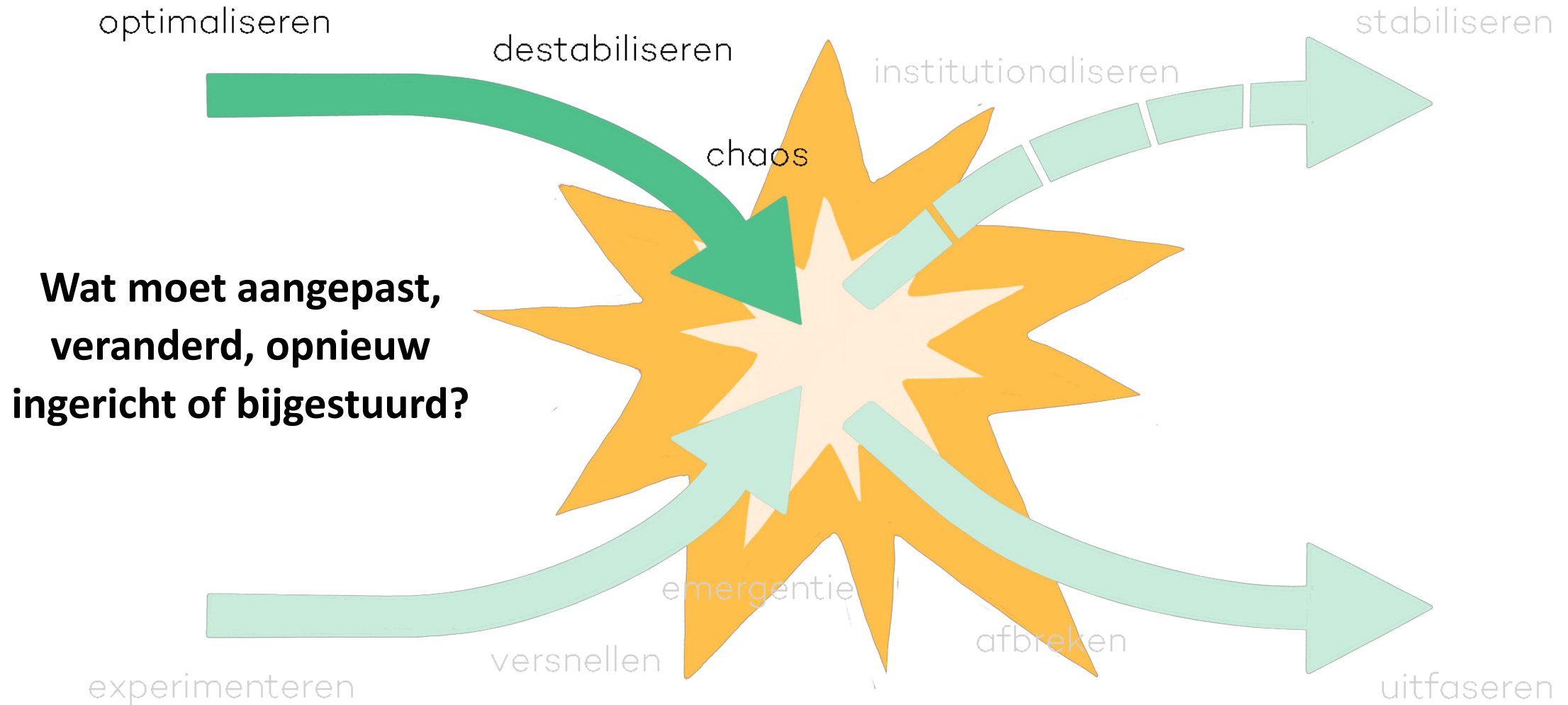
Werkwijzen: gewoontes, gedrag, gebruiken

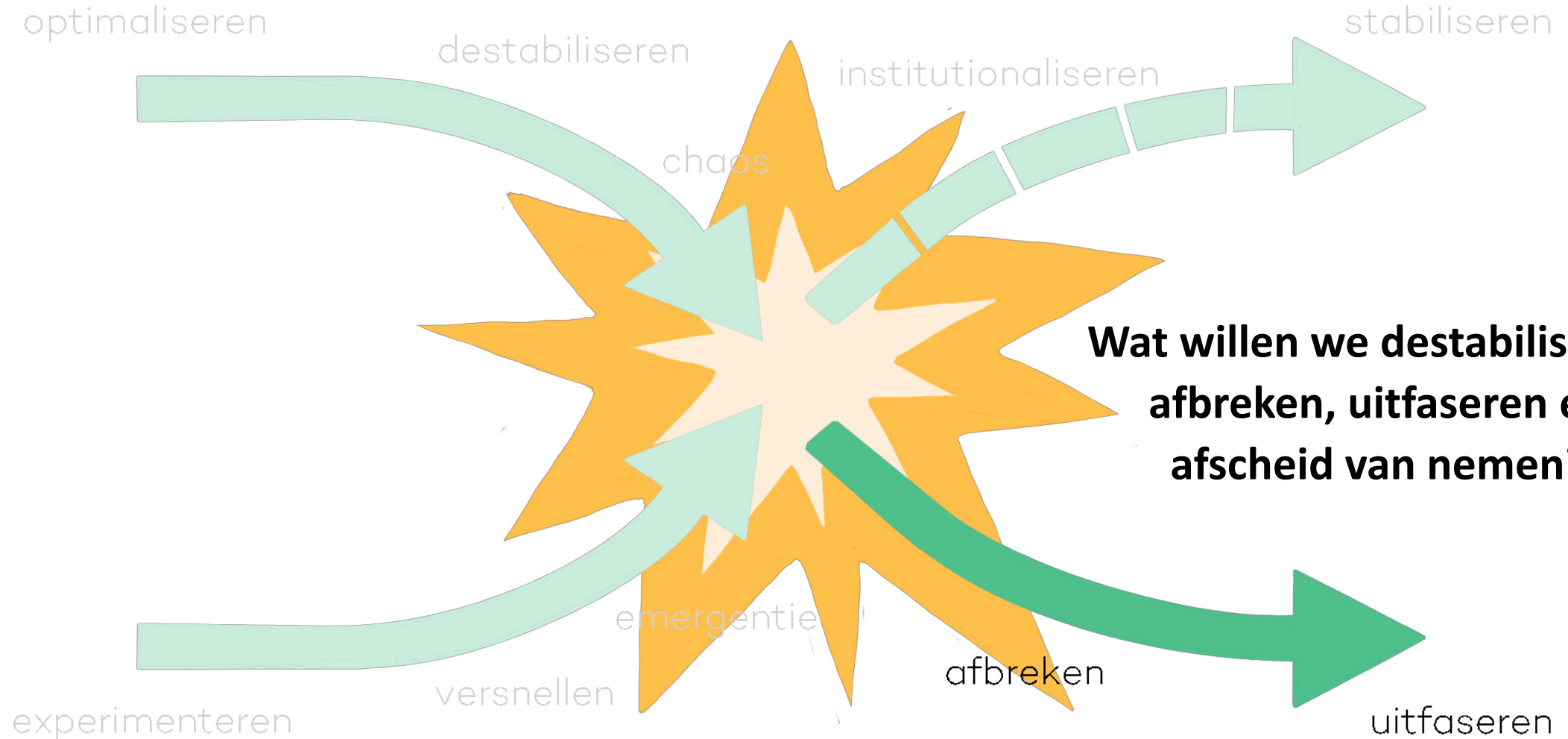
De X-curve

Ombouw

Afbouw

Opbouw

Voortbouw

optimaliseren

destabiliseren

institutionaliseren

stabiliseren

chaos

**Wat zijn leidende principes,
nieuwe waarden, welke
toekomstbeelden hoort hierbij?**

emergentie

afbreken

experimenteren

versnellen

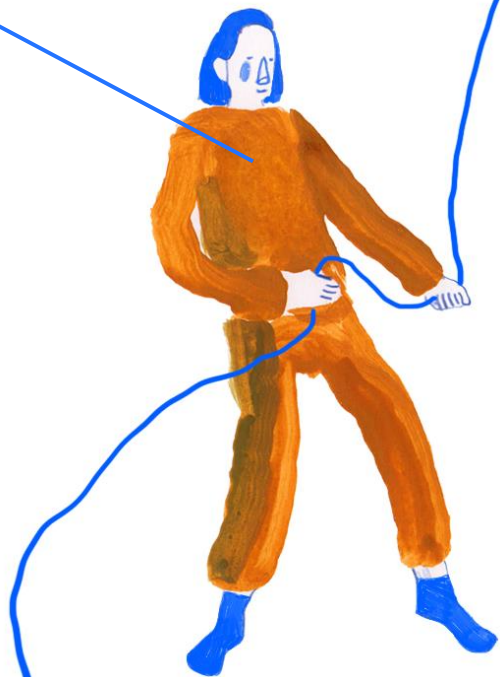
uitfaseren

1

Hart

Waar gaat jouw hart sneller van kloppen?

2

Handen

Waar werk je aan? Wat creëer je?

3

Voeten

Waar loop je tegenaan?

Loorbach et al. (2017), Hebinck et al. (2022)

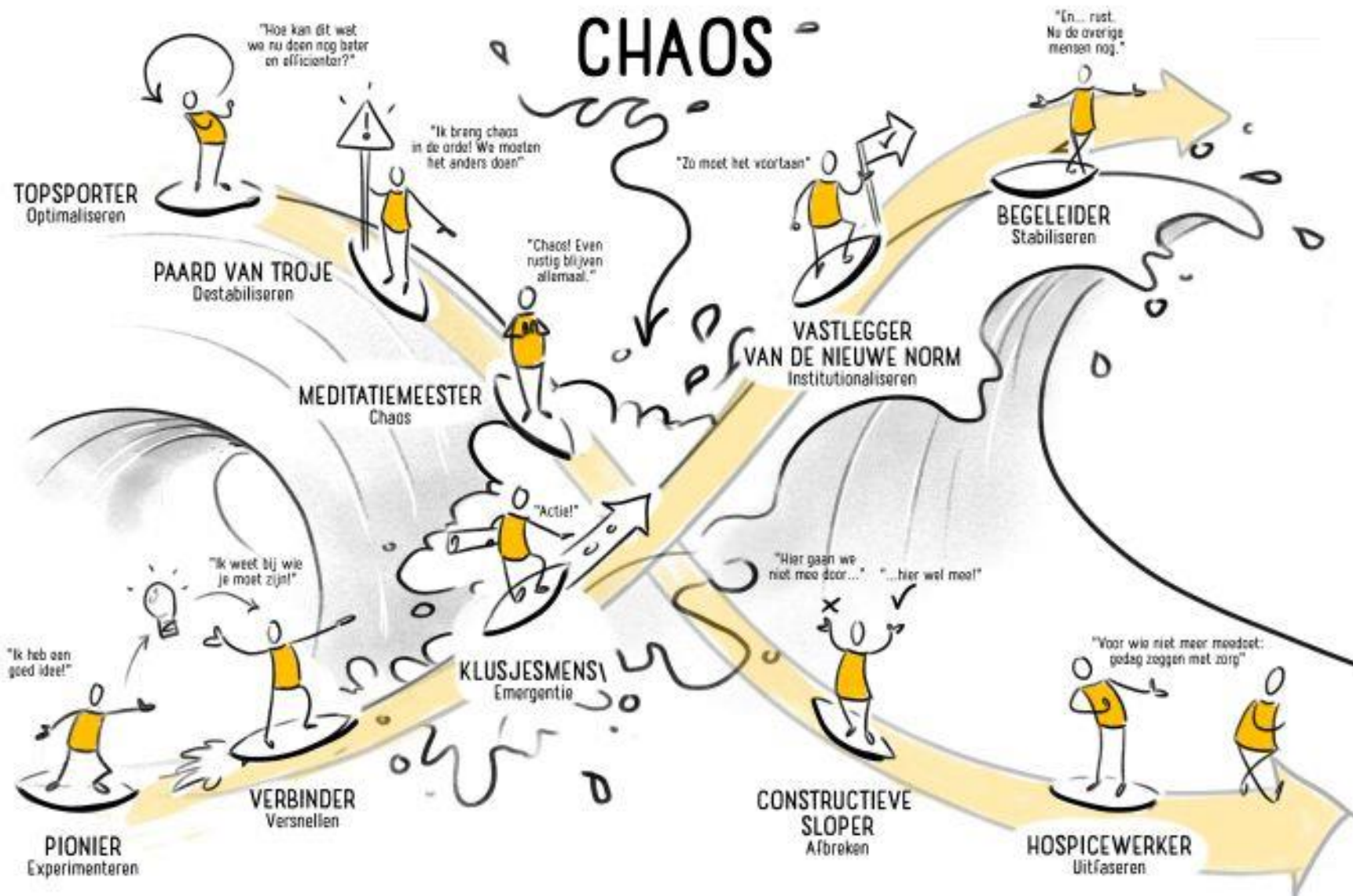
Rollen in transitie

- Koploper
- Kantelaar
- Verbinder
- Bouwer
- Sloper
- Volger
- ...?

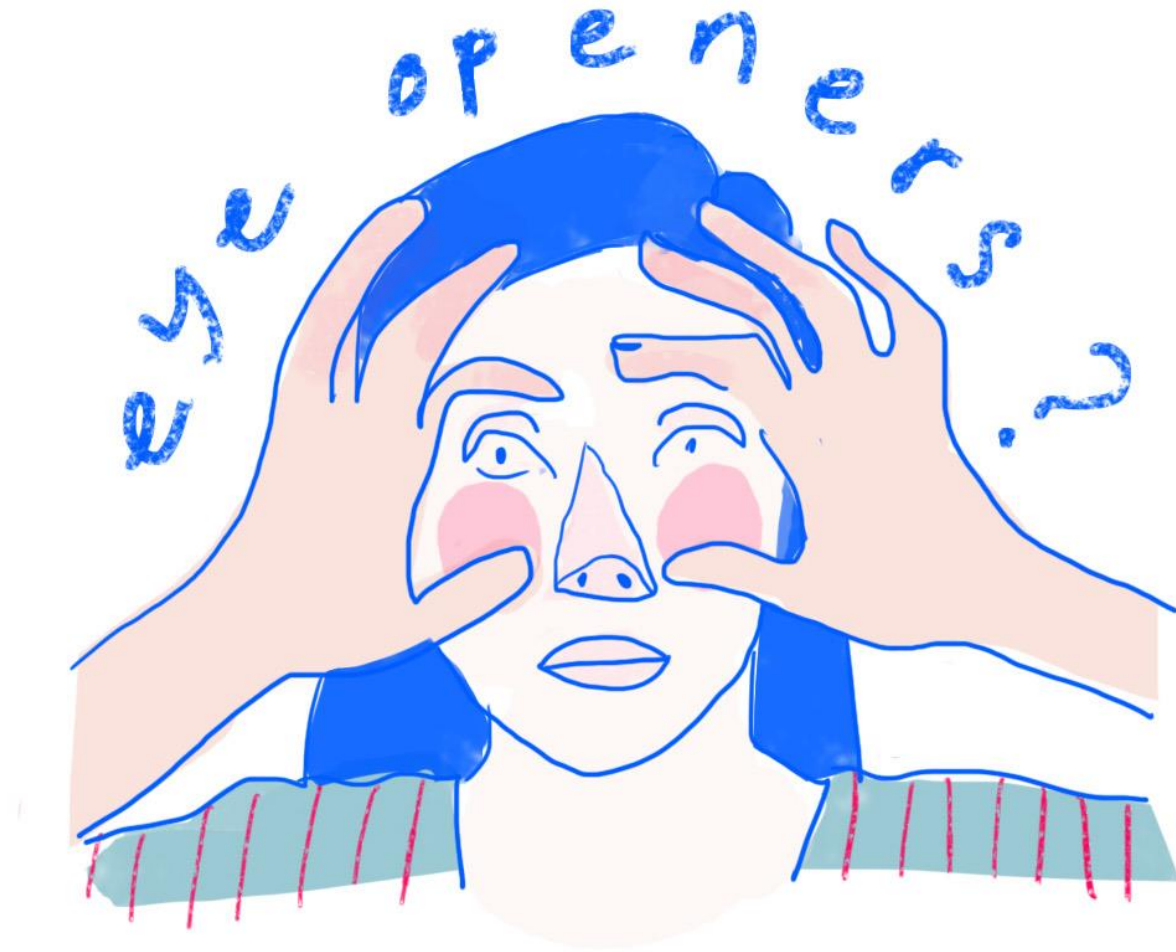
ROLLEN IN TRANSITIES: SURFING THE WAVES OF...

CHAOS

Reflecteer op de volgende vraag

1. Wat was voor jou een eye-opener tijdens deze workshop?
1. Wat kunnen we hier nu praktisch mee?
2. Hoe helpt het denken in beelden hierbij?

Hoe wij aan transitie werken

Inter/transdisciplinaire onderzoeksprojecten

Wij maken deel uit van diverse nationale en EU-consortiums, zoals **BIONEXT**, **NEON** en **Water4Change**. Hierin verkennen we waar en hoe fundamentele verandering mogelijk is.

Advies aan overheden, NGOs en bedrijven

Succesvolle samenwerkingen met o.a. **Port of Rotterdam**, **Ministerie van I&W**, **Gemeente Zwolle** en **C&A Foundation**.

Transition Academy

Per jaar doorlopen zo'n 300 mensen onze opleidingen **Transitie Management**, **Transitiemaker** en ons onderwijs op maat.

Arena voor iedereen

Een belangrijk deel van ons aanbod is **gratis en openbaar**, waaronder events, spreekuur, hulpmiddelen en publicaties.

